

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2013 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia SA:	Andrzej Niedużak (spr.)
Sędzia SA:	Jan Gibiec
Sędzia SA:	Małgorzata Bohun

po rozpoznaniu w dniu 31 lipca 2013 r. na posiedzeniu niejawnym we Wrocławiu

sprawy z powództwa: **Wspólnoty Mieszkaniowej Nieruchomości (...) we W.**

przeciwko: **(...) sp. z o.o. we W.**

o zapłatę

na skutek zażalenia strony pozwanej

na postanowienie Sądu Okręgowego we Wrocławiu

z dnia 10 kwietnia 2013 r., sygn. akt I C 429/13

p o s t a n a w i a: oddalić zażalenie.

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Okręgowy we Wrocławiu udzielił zabezpieczenia roszczenia strony powodowej o zapłatę kwoty 418.727,98 zł przez ustanowienie hipoteki przymusowej na nieruchomościach stanowiących własność strony pozwanej, wskazanych w sentencji postanowienia. Uzasadniając rozstrzygnięcie Sąd stwierdził, że strona powodowa uprawdopodobniła zarówno samo roszczenie, jak i interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia. Sąd wskazał, że pozwana spółka wybudowała budynki mieszkalne przy ul. (...) we W., które obecnie tworzą powodową Wspólnotę Mieszkaniową, zaś przedstawiona przez powódkę ekspertyza techniczna dotycząca stanu technicznego budynków powodowej Wspólnoty wskazuje na liczne wady budowlane.

Powyższe w ocenie Sądu uprawdopodobnia roszczenie odszkodowawcze powódki z tytułu nienależytego wykonania umowy przez stronę pozwaną. Ponadto Sąd wskazał, że kondycja finansowa pozwanej, wykazana dokumentami finansowymi pozwala na przyjęcie, że brak zabezpieczenia może uniemożliwić, bądź znacznie utrudnić wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia, a sposób zabezpieczenia zaproponowany przez powódkę z jednej strony zapewni powódce należyłą ochronę, zaś strony pozwanej nie obciąży ponad potrzebę.

Strona pozwana zaskarżyła postanowienie Sądu I instancji i podniosła zarzut naruszenia art. 730¹ § 1, 2 i 3 k.p.c. Pozwana wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia. W ocenie pozwanej Sąd I instancji zbyt lakonicznie potraktował przesłankę uprawdopodobnienia interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia, poświęcając większość rozważań przesłance uprawdopodobnienia roszczenia, a nadto oparł swoje rozstrzygnięcie na błędnym założeniu,

że interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia może uniemożliwić, bądź poważnie utrudnić wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia. Zdaniem pozwanej uprawdopodobnienie interesu prawnego wymaga kategoriycznego stwierdzenia, że brak zabezpieczenia uniemożliwi, bądź poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia. Pozwana wskazała ponadto, że Sąd dokonał błędnej oceny jej kondycji finansowej, a sposób zabezpieczenia wskazany przez powódkę, zastosowany w zaskarżonym postanowieniu, obciąża ją ponad miarę i blokuje jej działalność.

Postanowieniem z dnia 14 maja 2013 r. Sąd Okręgowy we Wrocławiu stwierdził upadek zabezpieczenia roszczenia strony powodowej udzielonego zaskarżonym postanowieniem w części dotyczącej ustanowienia hipoteki przymusowej na dwóch nieruchomościach strony pozwanej, tj. na nieruchomości położonej we W. przy ul. (...). Podstawą wydania takiego orzeczenia było złożenie przez stronę pozwaną na rachunek depozytowy Sądu kwot po 39.039 zł tytułem zabezpieczenia roszczeń strony powodowej.

W odpowiedzi na zażalenie strona powodowa wniosła o jego oddalenie oraz zasądzenie na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

W pierwszej kolejności przypomnieć należy, że zgodnie z treścią art. 730¹ § 1 k.p.c. podstawowym warunkiem udzielenia zabezpieczenia jest uprawdopodobnienie przez uprawnionego łącznego istnienia dwóch przesłanek, tj. uprawdopodobnienia roszczenia oraz interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Wymóg uprawdopodobnienia roszczenia oznacza przy tym konieczność uprawdopodobnienia faktów, z których jest ono wywodzone oraz że roszczenie to przysługuje uprawnionemu, zaś interes prawny w uzyskaniu zabezpieczenia istnieje wtedy, gdy brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie (art. 730¹ § 2 k.p.c.).

W rozpoznawanym zażaleniu strona pozwana nie kwestionowała uprawdopodobnienia przez powódkę istnienia roszczenia, okoliczność ta zatem na obecnym etapie postępowania nie była sporna. W ocenie pozwanej natomiast Sąd Okręgowy błędnie udzielił zabezpieczenia roszczenia powódki, w sytuacji, gdy powódka nie uprawdopodobniła interesu prawnego w jego udzieleniu. Stanowiska strony pozwanej nie sposób jednak podzielić. Sąd Apelacyjny zgodził się z pozwaną, że uzasadnienie zaskarżonego postanowienia w zakresie omówienia uprawdopodobnienia przez powódkę interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia jest dość lakoniczne. Nie przesądza to jednak o konieczności uchylecia zaskarżonego postanowienia, zaś przedstawiona przez pozwaną interpretacja art. 730¹ § 2 k.p.c. i wymaganie, by o udzieleniu zabezpieczenia decydowało kategoriyczne stwierdzenie, że brak zabezpieczenia uniemożliwi, bądź poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia nie może zyskać akceptacji.

Jak już wskazano wyżej treść art. 730¹ § 1 k.p.c. wymaga od strony wnioskującej o udzielenie zabezpieczenia uprawdopodobnienia istnienia interesu prawnego w jego udzieleniu. Interes prawny, w myśl art. 730¹ § 2 k.p.c., jest zaś uprawdopodobniony - podobnie jak w przypadku uprawdopodobnienia roszczenia – wtedy gdy prima facie możliwe jest stwierdzenie, że brak zabezpieczenia uniemożliwi lub poważnie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia lub w inny sposób uniemożliwi lub poważnie utrudni osiągnięcie celu postępowania w sprawie. Omawiany przepis nie nakłada zatem na stronę wnioskującą o udzielenie zabezpieczenia obowiązku wykazania takiego interesu, jak i brak jest podstaw do przyjęcia, by o możliwości udzielenia zabezpieczenia decydowało, jak podnosiła pozwana „kategoriyczne stwierdzenie w tym zakresie”. Sąd Apelacyjny jednocześnie ma na uwadze, iż przesłanka interesu prawnego nie może opierać się wyłącznie na oświadczeniu strony, która wnioskuje o zabezpieczenie roszczenia, niepopartym przekonywującą argumentacją i dowodami. Przy takim przyjęciu bowiem w każdym postępowaniu sądowym można by podnieść jedynie ogólne stwierdzenie o istnieniu niebezpieczeństwa, iż pozwany uniemożliwi wykonanie wyroku, bez poparcia tej tezy stosowną argumentacją i dowodami uprawdopodobniającymi istnienie interesu prawnego. Sąd Apelacyjny stwierdził jednak, iż w rozpoznawanej sprawie jednak strona powodowa w sposób dostateczny uprawdopodobniła istnienie interesu prawnego w udzieleniu zabezpieczenia. Roszczenie, którego

zabezpieczenia domaga się powódka jest roszczeniem o zapłatę, a zatem interes prawny w udzieleniu zabezpieczenia należy wiązać z sytuacją majątkową i kondycją finansową obowiązanej spółki, która może rzutować w przyszłości na możliwość uzyskania przez powódkę zaspokojenia. Zwykle za taką oceną będzie przemawiało zachowanie obowiązanego, który nadmiernie obciąża posiadany majątek, dąży do jego zbycia, czy też grozi mu niewypłacalność. Strona powodowa w celu uprawdopodobnienia interesu prawnego przedstawiła sprawozdania finansowe pozwanej spółki za lata 2009 i 2010, z których wynika, iż spółka w latach tych ponosiła stratę z prowadzonej działalności. Powódka wskazała ponadto, że za lata 2011 i 2012 pozwana nie złożyła sprawozdań finansowych, czemu sama pozwana w rozpoznawanym zażaleniu nie przeczyła. Jak trafnie również podniosła powódka wysokość kapitału zakładowego pozwanej spółki – 50.000 zł – nie daje żadnej gwarancji, że w przypadku korzystnego dla powódki orzeczenia możliwe będzie zaspokojenie z niego jej roszczeń. Powyższe okoliczności niewątpliwie sprawiają zatem, że prawdopodobne jest stwierdzenie, iż brak zabezpieczenia uniemożliwi, bądź znaczenie utrudni wykonanie zapadłego w sprawie orzeczenia, co przesądza o prawidłowości rozstrzygnięcia Sądu I instancji.

Jednocześnie wskazać należy, że nie zasługują na uwzględnienie twierdzenia pozwanej o zbyt dużym obciążeniu jej wskutek zastosowanego sposobu zabezpieczenia. Pozwana poza ogólnym jedynie stwierdzeniem w tym zakresie nie wskazała, by faktycznie fakt ustanowienia hipoteki przymusowej na wskazanych w zaskarżonym postanowieniu nieruchomościach powodował brak zainteresowania potencjalnych klientów. Brak jest również jakichkolwiek podstaw do przyjęcia, że ustanowienie hipoteki przymusowej na 10 lokalach mieszkalnych stanowiących własność pozwanej (w przypadku dwóch lokali Sąd Okręgowy postanowieniem z dnia 14 maja 2013 r. orzekł upadek zabezpieczenia, wobec uiszczenia przez pozwaną odpowiedniej sumy pieniężnej do depozytu sądowego) znacznie utrudniło, czy wręcz całkowicie zablokowało możliwość prowadzenia przez nią działalności gospodarczej.

Z powyższych względów Sąd Apelacyjny uznał, że podniesione przez stronę pozwaną zarzuty nie mogły stanowić podstawy do uwzględnienia wywiedzonego przez nią zażalenia, w związku z czym na podstawie art. 385 k.p.c. w zw. z art. 397 § 2 k.p.c. oddalił zażalenie jako nieuzasadnione.

Orzeczenie w przedmiocie kosztów postępowania zażaleniowego, zgodnie z treścią art. 108 k.p.c. wydane zostanie przez Sąd I instancji w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie, stosownie do jej wyniku. Orzekanie w tym przedmiocie przez Sąd Odwoławczy na obecnym etapie postępowania, byłoby przedwczesne.

bp